

T.B.M.M.
DEMOKRATİK TOPLUM PARTİSİ
Grup Başkanlığı

DTP

Sayı : 618

Tarih: 16.05.2009

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Bayındırlık ve İskan Bakanı Sayın Mustafa DEMİR tarafından Anayasanın 96. ve İçtüzüğü'nün 98. maddesi gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

İstanbul Milletvekili

Sebahat Tuncel

17 Ağustos 1999 Marmara Bölgesi depremlerinin yıldönümü yaklaşırken, bir doğa olayı olan depremin yol açtığı büyük yıkımların, hasarların, can kayıplarının ve acıların üzerinden 10 yıl geçmesine karşın, deprem bölgesinde giderek derinleşen sorunların devlet ve yetkili kurumlarca ne kadar ciddiye alınarak araştırma konusu yapıldığı ve çözümler üretildiği konusu, maalesef kamuoyu vicdanını rahatlatmamış ve kuşku uyandırmıştır. 1999 Marmara depremlerinin yol açtığı felaket toplumun tüm kesimlerini ve siyasi kadroları derinden etkilemiş, "artık hiçbir şeyin eskisi gibi olamayacağına" yönelik söylemler yeni beklentilere yol açmış, yaşanan bu felaketlerden ders alınarak gerekli çözümlerin üretilmesi gerekir ve beklenirken aradan geçen 10 yılda, tüm söylemler unutulmuş, alındığı söylenen bazı önlemlerin de kağıtlar üzerinde kaldığı görülmüştür.

Yüzölçümünün %92'si (%45'i 1.derece, %26'sı 2.derece), nüfusunun %95'i ve sanayisinin %98'i deprem bölgesinde olan ve son yüzyılda büyüklüğü 5.0'dan büyük olan toplam 135 depremin olduğu ve dolayısıyla Afet tehlike ve risklerinin sık sık yaşandığı Türkiye'de, 7269 sayılı "Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun"u geçen zaman içinde, bilimsel ve toplumsal gelişme ve ihtiyaçların göz ardı edilmesi, siyasi öngörüsüzlük, afet hizmetleri üzerindeki siyasi baskılar ve benzeri etkiler sonucu yetersiz kalmış ve tüm işlev ve hizmetler sadece "yara sarmaya" odaklanmıştır. Deprem ve afetlerle ilgili olarak yürürlükte bulunan mevzuatın bütünlük ve tutarlık gösteren bir politika ya da strateji oluşturmadığı bir gerçektir.

Mevcut sistemin işleyişine göz attığımızda, afete karşı alınacak tedbirlerin ve yapılacak hizmetlerinin önemli oranda afet sonrası yara sarmaya odaklanması ve uygulamada tek politika haline dönüşmesi; sistemin sadece afet sonrasına dönük önlemlerle yetinmesi nedeniyle deprem öncesi alınması gereken tedbirler ve çözümlerle zarar azaltma araçlarının geliştirilememesi; afetler konusunun başta İmar Yasası olmak üzere ilgili yasalarla ilişkisinin sağlanmamış olması; kurumsallaşma sürecinde çok başlılığın hâkim olması gibi olumsuzluklara sahip olduğu bilinmektedir.

Deprem bölgesinin gerek yeniden yapılanmasında gerekse olası Marmara depremi riski altında bulunan yerleşim alanlarının depreme hazırlanmasında, kentleri ve toplumu depreme hazırlamak yerine, depremin sonuçlarına hazırlanmak yeterli görülmektedir.

17 Ağustos 1999'dan günümüze kadar geçen süreçte yapıların ve kentsel yaşamın daha güvensiz olduğu gerçeği ile karşı karşıyayız. Milyonlarca insan can güvenliğinin olmadığı mekanlarda bir yaşama terk edilmiş durumdadır. Depremlere karşı hazırlıklı olmak, afet öncesi riskleri görmek ve bunlara karşı can güvenliğini sağlayacak önlemleri almak birincil önceliğe sahiptir.

Marmara Denizinde olası bir deprem riskinin giderek artmakta olduğu, bilim insanlarınca kabul edilen ve sık sık dile getirilen bir gerçektir.

Bu temelde;

1. 17 Ağustos 1999 Marmara depremi sonrasında tespit edilen hasarlı bina, konut ve işyeri sayısı kaçtır? Hasar tespiti yapılan ve yıkılması gereken binalardan kaç tanesi şimdiye kadar yıkılmıştır? Bu binalardan kaç tanesi güçlendirilmiştir?
2. Marmara bölgesi genelinde kaçak yapılmış bina sayısına ilişkin elinizde istatistiksel bir veri bulunmakta mıdır? Bulunmakta ise buna dair bilgi verebilir misiniz?
3. Şimdiye kadar Tekirdağ, İstanbul ve İzmit'te deprem açısından risk oluşturan yerleşim alanlarının envanterinin çıkarıldığı, mevcut yapı stoklarının mühendislik açısından bilimsel olarak elden geçirildiği bir çalışma yapılmış mıdır ve haritası çıkarılmış mıdır?
4. Sağlıklı bir çevrede yaşam hakkını güvenceye alacak yeni konut ve çalışma alanlarının oluşturulması için bilimsel verileri ve planlamayı toplumsal yaşamımıza sokacak bir süreç başlatılmış mıdır, Arazi kullanım planlamasına ve imar planlarına afet verileri entegrasi yapılmakta mıdır?
5. Şimdiye kadar bölgesel ile yerel ölçekte afet risklerini değerlendiren jeolojik ve jeofizik zemin etütleri ile mikrobölgeleme çalışmaları ve afet haritalarının üretilmesi yapıldı mı? Yapıldıysa hangi aşamadadır?
6. Olası bir depreme karşı erken uyarı, izleme ve ikaz sistemleri konusundaki durum nedir?